

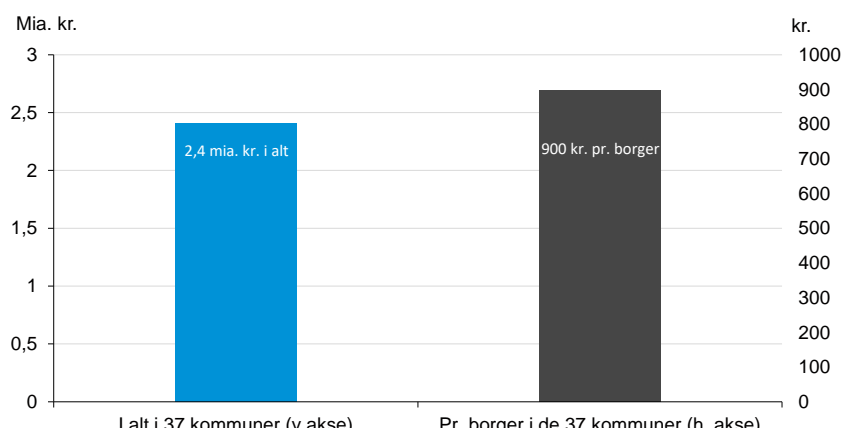

Kommuner kan lette skatten med mindst 2,4 mia. kr.

I 49 kommuner opkræves der mere i skatter end umiddelbart nødvendigt ud fra det serviceniveau, som borgerne får. Heraf har 37 kommuner samtidig rigeligt med penge på kistebunden. Det kan give kommunerne mulighed for at sætte skatterne ned med mindst 2,4 mia. kr. i alt. Enten i form af lavere kommuneskat eller via lavere dækningsafgift på det lokale erhvervsliv.

Potentiale for at lette skatten i 37 kommuner

Årlig skattelettelse i alt og målt pr. borger i de pågældende kommuner

Anm. Skattelettelsen er beregnet på baggrund af alle kommunale skattekloder, hvilket hovedsageligt er indkomstskat men også inkluderer provenu fra selskabsskat og grundskyld mv.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra Noegletal.dk

Skatten kan nedsættes med 900 kr. pr. borger, hvilket svarer til 2,4 mia. kr. i alt

Det såkaldte skat/service-forhold er et groft mål for, hvor højt et serviceniveau en kommunes borgere får for deres skattekrone. Hvis forholdet er over én, opkræver kommunen relativt mange skattekrone i forhold til det serviceniveau, som borgerne tilbydes.

37 af landets kommuner har et skat/serviceforhold over én og tilstrækkeligt med likviditet til at sætte skatten ned. For at bringe hver enkelt af de 37 kommuner ned på et skat-serviceforhold på én, skal skatteopkrævningen reduceres med mellem 350 kr. og 2.000 kr. pr. borger i de pågældende kommuner. Det giver en vægtet gennemsnitlig skattelettelse på ca. 900 kr. pr. borger i de pågældende kommuner. I de 37 kommuner er der et samlet potentiale for at lette skatten med mindst 2,4 mia. kr. baseret på beskatningsgrundlaget i de pågældende kommuner i 2016.

Boks 1 – Hvordan beregnes skat/serviceforholdet?

Skat-serviceforholdet beregnes af Økonomi- og Indenrigsministeriet og kan findes på noegletal.dk. Skat-serviceforholdet vil for hele landet pr. definition være 1. Forholdet består af to indeks:

Et skatteindeks, som er forholdet mellem kommunens beskatningsniveau (skatteindtægter fra alle kommunale skatteklender) og det gennemsnitlige beskatningsniveau i landets kommuner (vægtet gennemsnit). Skatteindekset udgør tælleren i en kommunes skat/serviceforhold.

Et serviceindeks, som er forholdet mellem kommunens faktisk afholdte serviceudgifter og et beregnet udgiftsbehov, der fastlægges ud fra en række sociale indikatorer, befolkningssammensætning mv. Serviceindekset udgør tælleren i en kommunes skat/serviceforhold.

Derudover foretages en række korrektioner for bl.a. lokale lønforskelle og særlige udgiftsbehov for ø-kommuner samt udgifter til flygtninge.

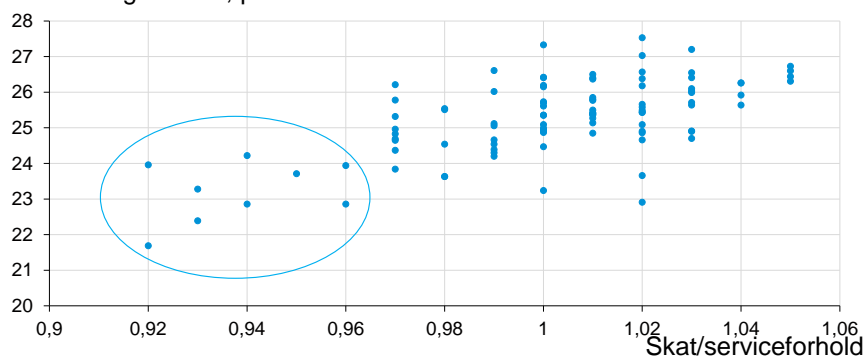

Skat-serviceforholdet tager højde for, at kommunerne kan vælge forskellige niveauer for skat og service. Nogle kommuner kan ønske et lavt beskatningsniveau og tilsvarende lave serviceudgifter eller omvendt høje serviceudgifter finansieret af et højt beskatningsniveau. Begge typer af kommuner kan have et skat-serviceforhold på én.

Ni kommuner skiller sig ud

Sammenligning af beskatningsniveau ift. serviceniveau i 2016

Beskatningsniveau, pct.

Anm: Den blå cirkel indrammer de ni kommuner med det bedste skat/serviceforhold. Beskatningsniveauet er kommunens samlede skatteindtægter fra alle skattekilder (indkomstskat, grundskyld mv.) i forhold til den beregnede skattebase.
Kilde: noegletal.dk

I Danmark har vi et udligningssystem, som tilstræber at udligne forskelle mellem kommunernes beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Målet er at stille kommunerne lige, så enhver kommune kan tilbyde et gennemsnitligt serviceniveau for en gennemsnitlig beskatningsgrad.

Udligningssystemet udjævner imidlertid ikke forskellene 100 pct. Det vil derfor være sådan, at et lavt beskatningsgrundlag og højt udgiftsbehov alt andet lige vil medføre et højt niveau for skat/serviceforholdet og omvendt.

Rige indbyggere giver mulighed for gunstigt skat/serviceniveau

Tilsvarende spiller beskatningsgrundlaget tilsyneladende en stor rolle blandt de kommuner, som har særligt lave skat-serviceforhold. De ni bedste kommuner i landet er markeret med den blå cirkel ovenfor og er opført i tabel 1. For en stor del af disse kommuner er beskatningsgrundlaget usædvanlig højt i forhold til andre kommuner.

Højt beskatningsgrundlag giver mulighed for et godt skat/serviceforhold

Kommuner med de bedste skat/serviceforhold

Kommune	Skat/serviceforhold	Beskatningsgrundlag pr. indbygger ift. gennemsnit, Indeks, gns.=100	Rangering, beskatningsgrundlag pr. indbygger
Gentofte Kommune	0,92	182	1
Allerød Kommune	0,92	140	5
Lyngby-Taarbæk Kommune	0,93	150	4
Rudersdal Kommune	0,93	178	2
Furesø Kommune	0,94	137	6
Hørsholm Kommune	0,94	177	3
Glostrup Kommune	0,95	109	22
Greve Kommune	0,96	114	16
Solrød Kommune	0,96	118	11

Kilde: Noegletal.dk og egne beregninger

Det gælder f.eks. Gentofte, Rudersdal, Lyngby-Taarbæk, Furesø, Allerød og Hørsholm, som alt andet lige kan holde beskatningsniveauet nede (i pct.), fordi skattebasen er relativt høj i kommunen. Borgerne i disse kommuner har høje indkomster, som giver kommunen relativt mange penge i kassen for en relativt lille beskatningsprocent.

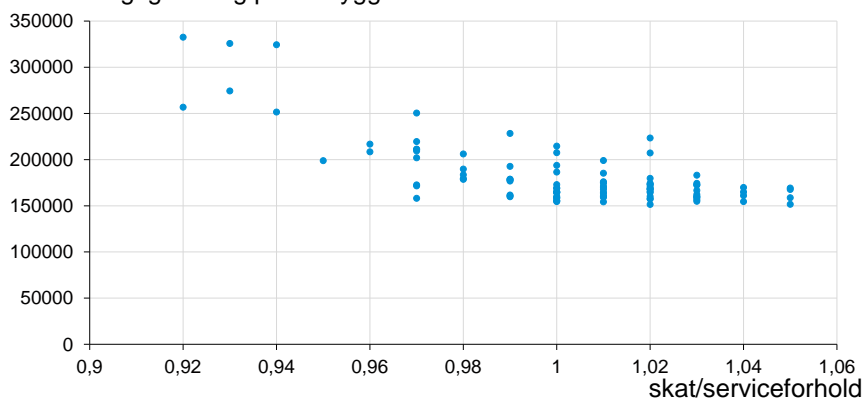
Stor forskel på skat/serviceforhold ved samme beskatningsgrundlag

De bedste kommuner kan således ikke bruges som benchmark, da alle kommuner ikke kan opnå tilsvarende fordelagtige beskatningsgrundlag. Men selv om det giver en kommune nogle oplagte fordele at have meget velhavende indbyggere, så kan man også se, at skat/serviceforholdet kan variere meget, selv for kommuner med omtrent samme beskatningsgrundlag, jf. figur nedenfor. Der findes således også kommuner med et lavt beskatningsgrundlag, som formår at holde et gunstigt skat/serviceforhold.

Stor forskel på service ved samme beskatningsgrundlag

Beskatningsgrundlag og skat/serviceforhold fra 2016

Beskatningsgrundlag pr. indbygger

Kilde: Noegletal.dk

Boks 2 – Forklaringer på et lavt/højt skat/service-forhold

Årsager til at en kommune har et lavt skat/serviceforhold:

- Kommunen er veldrevet og tilbyder et højt serviceniveau i forhold til skatteniveauet i kommunen.
- Kommunen har velhavende borgere og kan derfor nøjes med at opkræve en mere beskedne andel af borgernes indtægter til at dække serviceniveauet.
- Kommunen kan opretholde et højt serviceniveau ved at tære på tidligere opbygget likviditet.

Årsager til at en kommune har et højt skat/serviceforhold:

- Kommunen er ikke veldrevet og tilbyder et serviceniveau, der er dårligere end gennemsnittet i forhold til skatteniveauet i kommunen.
- Kommunen har brug for at opbygge likviditet, så den har en buffer til uforudsete udgifter eller fremtidige, nødvendige anlægsprojekter.
- Et svagt beskatningsgrundlag vil alt andet lige gøre det sværere at opnå et lavt skat/serviceforhold.

49 kommuner har for høj skat ift. serviceniveauet

49 af landets kommuner har et skat-serviceforhold over én. For alle disse kommuner gælder samtidig, at der findes andre kommuner med tilsvarende beskatningsgrundlag, som formår at tilbyde et

bedre forhold mellem skat og service i deres kommune. Det indikerer, at der er et potentiale for at sætte skatten ned i de 49 kommuner, som klarer sig dårligst.

Men nogle har for dårlig økonomi til at sætte skatten ned.

Nogle kommuner kan dog have så dårlig en økonomi, at det ikke umiddelbart kan lade sig gøre at sætte skatten ned. Der findes ikke egentlige officielle anbefalinger for, hvor meget likviditet en kommune bør have. Men der findes regler for deponering af kommunernes 'overskudslikviditet'. Her defineres overskudslikviditet som det, der overstiger 2,9 pct. af en kommunes bruttoudgifter (anlæg og drift)¹. I 2015 svarer det til en likviditet på ca. 2.300 kr. pr. indbygger. Hvis kommunen har planlagt store anlægsprojekter, kan likviditetsbehovet dog være større. Og hvis kommunens likviditet er under 1.000 kr. pr. indbygger, kommer kommunen under skærpet bevågenhed fra ministeriets side og skal aflevere kvartalsvise rapporter om hvilke tiltag, der fremlægges i kommunalbestyrelsen med henblik på at forbedre likviditeten².

I denne analyse anvendes 2,9 pct. af bruttoudgifterne som skæring for, hvornår en kommune har tilstrækkelig likviditet til at gennemføre en skattelettelse.

Kommuner med dårlig økonomi må fokusere på at nedbringe udgifter i første omgang.

Blandt de 49 kommuner med et skat/serviceforhold over én har fem kommuner en likviditet under 2,9 pct. af bruttoudgifterne. Disse kommuner bør i første omgang fokusere på at effektivisere eller rationalisere deres omkostninger, så likviditeten kan forbedres. Yderligere syv kommuner har en likviditet, som vil komme under 2,9 pct. af bruttoudgifterne, hvis skat/serviceforholdet alene skal forbedres ved at nedsætte skatten. Her bør skattenedsættelsen i første omgang kun gennemføres delvist.

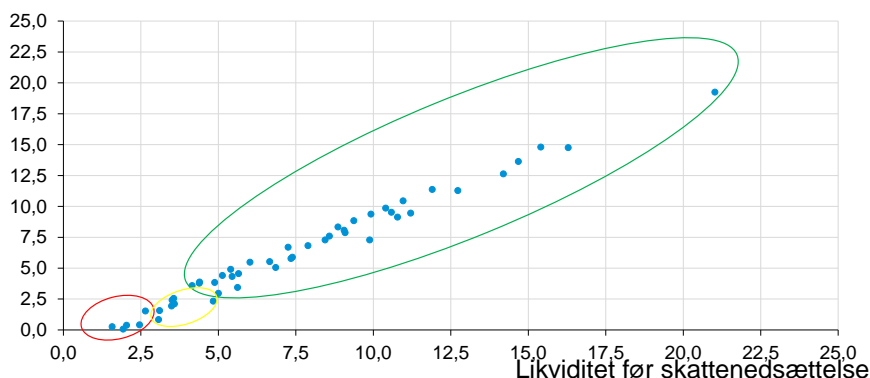
¹ Se f.eks. 'Kommunernes økonomistyring 2016' fra KORA.

² <http://www.oim.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2017/okt/minister-strammer-op-overfor-kommuner-med-lav-likviditet/>

Nogle kommuner har for lidt likviditet til skattelettelser

Kommunens likviditet i 2016 i pct. af bruttodrifts- og anlægsudgifter

Likviditet efter skattnedsættelse

Anm: Kommuner i den røde ring bør i udgangspunktet fokusere på at forbedre likviditeten. Kommuner i den gule ring har ikke tilstrækkelig likviditet til at gennemføre den anbefalede skattelettelser. Kommuner i den grønne ring kan gennemføre den anbefalede skattelettelser.

Kilde: Noegletal.dk og egne beregninger

37 kommuner har god økonomi og kan sætte skatten ned.

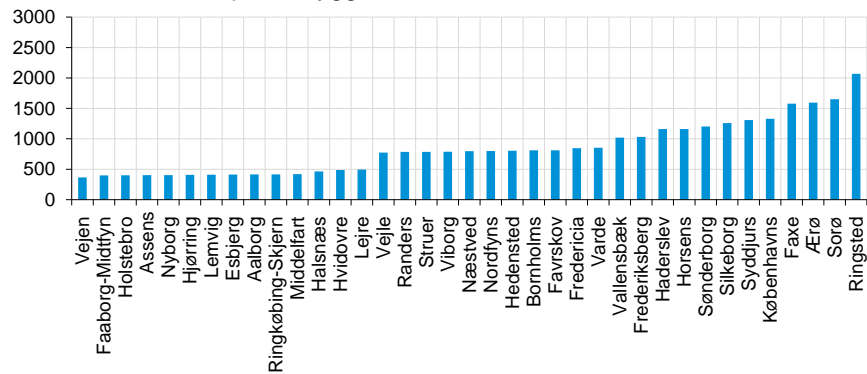
De resterende 37 kommuner har rigelig med likviditet og bør kunne sætte skatten ned. For at bringe hver enkelt af de 37 kommuner ned på et skat-serviceforhold på én, skal kommunerne sætte beskatningsniveauet ned med mellem 0,2 og 1,2 pct.-point³. Det giver et samlet potentiale for at lette skatten i kommunerne på mindst 2,4 mia. kr. baseret på beskatningsgrundlaget i de pågældende kommuner i 2016. Det svarer til, at beskatningsniveauet skal reduceres med 0,5-pct.-point i gennemsnit i de 37 kommuner.

³ Skattelettelsen er målt som ændring i kommunernes skatteprovenu, dvs. efter eventuelle effekter af tilbageløb og adfærd. Det bemærkes, at en eventuel ændring i f.eks. kommuneskatten, som er en skat på arbejdsindkomst, også vil have afledte virkninger på statslige skatter og afgifter som f.eks. bundskat, topskat og moms.

Plads til skattelettelser op til 2.000 kr. pr borger

Den skattelettelse, som kan bringe skat/serviceforhold til 1

Skattenedsættelse pr. indbygger

Kilde: Egne beregninger

Hvis kommunerne følger anbefalingen, vil den største samlede skattelettelse falde i Københavns kommune, som kan sænke skatten med knap 800 mio. kr., hvilket svarer til ca. 1.300 kr. pr. indbygger. Den største skattelettelse pr. indbygger kan falde i Ringsted, som umiddelbart kan sætte skatten ned med ca. 2.000 kr. pr. indbygger.

Skattelettelsen svarer til, at alle kommuner letter skatten med 0,3 procentpoint...

Hvis de i alt 2,4 mia. kr. udmøntes som en reduktion af kommuneskatten (indkomstskatten) vil det kunne finansiere en lempelse af den gennemsnitlige kommuneskat (for hele landet) med ca. 0,3 procentpoint. En lempelse af kommuneskatten i den størelsesorden vil øge arbejdsuddrevet med omkring 700 personer i alt – til gavn for både det lokale erhvervsliv og landet som helhed.

11 kommuner har mulighed for helt eller delvist at afskaffe dækningsafgiften

I 11 af de 37 kommuner kan lempelsen helt eller delvis også udmøntes som en direkte skattelettelse til det lokale erhvervsliv i form af lavere dækningsafgift. Dækningsafgiften er en kommunal skat på bygningsværdien af erhvervsjendomme, som 39 af landets 98 kommuner opkræver. I ni af de 37 kommuner med råderum til skattelettelse er råderummet stort nok til helt at afskaffe dækningsafgiften. det gælder Halsnæs (som lige har genindført dækningsafgiften med virkning fra 2018), Vallensbæk, Hvidovre, Fredericia, Næstved, Ringsted, Randers, Vejle, Aalborg og Frederiksberg. I yderligere to kommuner – Hvidovre og Københavns Kommune – kan råderummet anvendes til at lempe dækningsafgiften i forhold til i dag.

Det svarer til halvering af provenuet fra dækningsafgiften

I alt har de 11 kommuner mulighed for at anvende lige godt én milliard kr. på at lempe dækningsafgiften, hvilket svarer til en nær halvering af provenuet fra dækningsafgiften.

Hvis kommunerne sætter skatten ned, flyttes benchmark

Skattenedsættelsen er beregnet under den antagelse, at den enkelte kommunes skattenedsættelse ikke påvirker det gennemsnitlige skatteniveau i landet. Hvis flere kommuner på samme tid eller meget store kommuner sætter skatten ned, så vil det få betydning for det gennemsnitlige skatteniveau, og det vil være nødvendigt med en (endnu) større skattelettelse for at ramme et skat/serviceforhold på én i hver enkelt kommune.

Hvis der renses for rige kommuner flyttes benchmark op

Da skat-serviceforholdet i hele landet pr. definition er 1, trækker de kommuner, der har et højt beskatningsgrundlag, gennemsnittet ned. Ideelt set kunne man rense beregningen af skat-serviceforholdet for de kommuner, som har et særligt gunstigt beskatningsgrundlag. Det vil alt andet lige betyde, at færre kommuner skal sætte skatten ned for at opnå et skat-serviceforhold på én, og det vil reducere potentialet for skattenedsættelser. Det bemærkes dog, at det vil være de kommuner med det mindste potentiale for skattelettelser, der vil blive sorteret fra. På det foreliggende datagrundlag på noegletal.dk er det desværre ikke muligt at foretage denne beregning.